95

ZÁKON
ze dne 25. února 2021

o kompenzačním bonusu pro rok 2021

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1
Předmět úpravy

Tento zákon upravuje daňový bonus na kompenzaci některých hospodářských následků souvisejících s ohrožením zdraví v souvislosti se vznikem a rozšířením onemocnění COVID-19 způsobeného koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 nebo s krizovými opatřeními přijatými z důvodu tohoto ohrožení (dále jen „kompenzační bonus").

ČÁST DRUHÁ
KOMPENZAČNÍ BONUS

§ 2
Subjekt kompenzačního bonusu v případě osoby samostatně výdělečně činné

(1) Subjektem kompenzačního bonusu je osoba samostatně výdělečně činná podle zákona upravujícího důchodové pojištění.

(2) Subjektem kompenzačního bonusu může být pouze ten, kdo ke dni 5. října 2020 byl
   a) osobou podle odstavce 1, nebo
   b) osobou, jejíž samostatná výdělečná činnost je přerušena ode dne, který nastal po dni 12. března 2020.

§ 3

Subjekt kompenzačního bonusu v případě společníka společnosti s ručením omezeným

(1) Subjektem kompenzačního bonusu je také fyzická osoba, která je společníkem společnosti s ručením omezeným založené za účelem dosažení zisku, která má

a) nejvýše 2 společníky, kteří jsou fyzickými osobami a jejichž podíl není představován kmenovým listem, nebo

b) pouze společníky, kteří jsou členy jedné rodiny, a jejichž podíl není představován kmenovým listem.

(2) Subjektem kompenzačního bonusu podle odstavce 1 může být pouze ten, kdo

a) splňoval podmínky podle odstavce 1 ke dni 5. října 2020,

b) byl ke dni 5. října 2020 daňovým

1. rezidentem České republiky, nebo
2. nerezidentem České republiky, který předpokládá, že splní všechny podmínky pro uplatnění snížení daně za zdaňovací období, do něhož spadá příslušné bonusové období, podle § 35ba odst. 2 zákona o daních z příjmů.

(3) Subjektem kompenzačního bonusu podle odstavce 1 nemůže být společník společnosti s ručením omezeným, která v bonusovém období byla

a) v úpadku nebo v likvidaci nebo

b) nespolehlivým plátcem nebo nespolehlivou osobou podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.

(4) Subjektem kompenzačního bonusu podle odstavce 1 nemůže být dále společník společnosti s ručením omezeným,

a) jejíž obrat podle § 1d odst. 2 zákona o účetnictví za žádné z 2 skončených zdaňovacích období daně z příjmů právnických osob bezprostředně předcházejících bonusovému období nepřekročil částku 180 000 Kč, nebo která předpokládá, že její obrat podle § 1d odst. 2 zákona o účetnictví za první dosud neskončené zdaňovací období daně z příjmů právnických osob, po jehož celou délku tato společnost vykonává činnost, nepřekročí částku 120 000 Kč, a

b) která nebyla ke dni 5. října 2020 daňovým rezidentem České republiky, nebo jiného členského státu Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru.

(5) V případě, že je fyzická osoba společníkem více společností s ručením omezeným, posuzuje se splnění podmínek podle odstavců 1 až 4 ve vztahu ke každé společnosti s ručením omezeným samostatně.

§ 4

Subjekt kompenzačního bonusu v případě osoby vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr

(1) Subjektem kompenzačního bonusu je také osoba, která vykonávala v rozhodném období práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr a v důsledku toho byla alespoň 3 kalendářní měsíce účastna nemocenského pojištění jako zaměstnanec a současně nevykonávala jinou čin-

nost, v jejímž důsledku by byla účastna nemocenského pojištění jako zaměstnanec; to neplatí, pokud se jedná o činnosti, u nichž vzniká účast na nemocenském pojištění pouze z důvodů uvedených v § 5 písm. a) bodech 12 a 13 zákona upravujícího nemocenské pojištění.

(2) Dohodou o práci konané mimo pracovní poměr se pro účely tohoto zákona rozumí dohoda o provedení práce nebo dohoda o pracovní činnosti podle zákoníku práce.

(3) Zaměstnancem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnanec podle zákona upravujícího nemocenské pojištění.

§ 5

Společná ustanovení pro subjekt kompenzačního bonusu

(1) Subjekt kompenzačního bonusu je daňovým subjektem.

(2) Subjektem kompenzačního bonusu nemůže být osoba, která v bonusovém období byla nespolehlivým plátcem nebo nespolehlivou osobou podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.

(3) Členy jedné rodiny se pro účely tohoto zákona rozumí příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle zákona upravujícího registrované partnerství.

(4) Rozhodným obdobím je období od 1. června 2020 do 30. září 2020. Subjekt kompenzačního bonusu podle § 4 může pro splnění podmínek podle tohoto zákona jako rozhodné období použít období 4 po sobě jdoucích kalendářních měsíců bezprostředně předcházejících bonusovému období.

§ 6

Předmět kompenzačního bonusu

(1) Předmětem kompenzačního bonusu je výkon samostatné výdělečné činnosti nebo výkon činnosti společnosti s ručením omezeným, které je subjekt kompenzačního bonusu společníkem, v bonusovém období, v němž nastal den, za který se poskytuje kompenzační bonus, pokud jedna nebo více těchto činností byly významně dotčeny v důsledku ohrožení zdraví nebo krizových opatření podle § 1, a to zejména z důvodu

a) nutnosti uzavření či omezení provozu provozovny subjektu kompenzačního bonusu nebo provozovny společnosti s ručením omezeným,

b) karantény nebo izolace podle zákona o ochraně veřejného zdraví (dále jen „karanténa“) subjektu kompenzačního bonusu nebo jeho zaměstnance,

c) péče o dítě v případě subjektu kompenzačního bonusu nebo překážky v práci spočívající v péči o dítě v případě jeho zaměstnance,

d) omezení poptávky po výrobcích, službách nebo jiných výstupech samostatné výdělečné činnosti subjektu kompenzačního bonusu nebo společnosti s ručením omezeným nebo

e) omezení či ukončení dodávek nebo služeb potřebných pro výkon samostatné výdělečné činnosti subjektu kompenzačního bonusu nebo společnosti s ručením omezeným.

(2) Předmětem kompenzačního bonusu v případě subjektu kompenzačního bonusu podle § 2 je výkon činnosti podle odstavce 1 pouze, pokud se jedná o subjekt, u něhož převažující část příjmů ve srovnávacím období bezprostředně pocházela z jedné nebo více těchto činností; přitom se zohlední pouze příjmy podle § 6, 7 a 9 zákona o daních z příjmů.

(3) Předmětem kompenzačního bonusu v případě subjektu kompenzačního bonusu podle § 3 je výkon činnosti podle odstavce 1 pouze, pokud se jedná o

a) společnost s ručením omezeným, u níž převažující část příjmů ve srovnávacím období bezprostředně pocházela z jedné nebo více těchto činností, a

b) subjekt, u něhož převažující část příjmů ve srovnávacím období bezprostředně pocházela z jedné nebo více těchto činností společnosti podle písmene a); přitom se zohlední pouze příjmy odpovídající podílu společníka v této společnosti a dále příjmy podle § 6, 7 a 9 zákona o daních z příjmů.

(4) Pro splnění podmínky podle odstavců 2 a 3 lze namísto

a) převažující části příjmů zohlednit převažující část přidané hodnoty pocházející z dané činnosti a

b) srovnávacího období použít rozhodné období.

§ 7

Předmět kompenzačního bonusu v případě osoby vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr

(1) Předmětem kompenzačního bonusu je také výkon práce na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr zakládající účast na nemocenském pojištění v bonusovém období, v němž nastal den, za který se poskytuje kompenzační bonus, pokud tato práce nemohla být vykonávána z důvodů na straně zaměstnavatele, které nastaly v důsledku toho, že činnost zaměstnavatele byla významně dotčena v důsledku ohrožení zdraví nebo krizových opatření podle § 1.

(2) Předmětem kompenzačního bonusu v případě subjektu kompenzačního bonusu podle § 4 je výkon práce podle odstavce 1 pouze, pokud se jedná o subjekt, u něhož převažující část příjmů v rozhodném období plynula od zaměstnavatele podle odstavce 1; přitom se zohlední pouze příjmy podle § 6, 7 a 9 zákona o daních z příjmů.

(3) Pro splnění podmínky podle odstavce 2 lze namísto převažující části příjmů zohlednit převažující část přidané hodnoty pocházející z dané činnosti.

(4) Zaměstnavatelem podle odstavce 1 se rozumí zaměstnavatel, se kterým měl subjekt kompenzačního bonusu

a) v rozhodném období uzavřenu dohodu o práci konané mimo pracovní poměr a který mu za toto období zúčtoval započitatelný příjem v částce zakládající účast na nemocenském pojištění a

b) ke dni 5. října 2020 uzavřenu dohodu o práci konané mimo pracovní poměr.

§ 8

Společná ustanovení pro předmět kompenzačního bonusu

(1) Činnost se považuje za významně dotčenou, pokud výše příjmů odpovídajících tržbám z prodeje výrobků, zboží a služeb plynoucích z této činnosti nepřekročila ve srovnávaném období 50 % průměrné měsíční výše těchto příjmů plynoucích z téže činnosti ve srovnávacím období.

(2) Srovnávaným obdobím je kalendářní měsíc bezprostředně předcházející bonusovému období.

(3) Srovnávacím obdobím je období 3 po sobě jdoucích kalendářních měsíců v období od 1. listopadu 2018 do 31. prosince 2020, jejichž názvy se shodují s názvy 3 kalendářních měsíců bezprostředně předcházejících bonusovému období. Lze-li takto určit více období, je srovnávacím obdobím to, které si subjekt kompenzačního bonusu zvolí.

(4) V případě, kdy se subjekt kompenzačního bonusu podle § 2 stal osobou samostatně výdělečně činnou podle zákona upravujícího důchodové pojištění později než v první den srovnávacího období určeného podle odstavce 3, je srovnávacím obdobím kterékoliv období 3 po sobě jdoucích kalendářních měsíců v rámci období prvních 8 kalendářních měsíců, po jejichž celou dobu byl touto osobou.

(5) V případě, kdy společnost s ručením omezeným, jejímž je subjekt kompenzačního bonusu podle § 3 společníkem, vznikla později než v první den srovnávacího období určeného podle odstavce 3, je srovnávacím obdobím kterékoliv období 3 po sobě jdoucích kalendářních měsíců v rámci období prvních 6 kalendářních měsíců, po jejichž celou dobu tato společnost existovala.

(6) V kalendářním dni, kdy trvá nařízená karanténa subjektu kompenzačního bonusu, který je účasten nemocenského pojištění, se za významně dotčenou vždy považuje

a) samostatná výdělečná činnost tohoto subjektu kompenzačního bonusu a

b) činnost společnosti s ručením omezeným, které je tento subjekt kompenzačního bonusu společníkem, a to pouze pro účely vzniku nároku na kompenzační bonus tohoto společníka.

§ 9

Vyloučení nároku na kompenzační bonus

(1) Subjektu kompenzačního bonusu nevzniká nárok na

a) podporu v nezaměstnanosti podle zákona upravujícího zaměstnanost za kalendářní den, za který obdržel kompenzační bonus,

b) kompenzační bonus za kalendářní den, za který obdržel podporu v nezaměstnanosti podle zákona upravujícího zaměstnanost,

c) kompenzační bonus za kalendářní den, za který obdržel v České republice nebo v některém z členských států Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru podporu související se zmírňováním následků výskytu koronaviru označovaného jako SARS CoV-2, s výjimkou podpory poskytované v rámci programu Antivirus nebo programu tento program nahrazujícího, a podpory, která slouží k úhradě nájemného, a

d) kompenzační bonus podle § 3 za kalendářní den, za který společnost s ručením omezeným, které je společníkem, obdržela

1. v České republice nebo v některém z členských států Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru podporu související se zmírňováním následků výskytu koronaviru označovaného jako SARS CoV-2, s výjimkou podpory poskytované v rámci programu Antivirus nebo programu tento program nahrazujícího, a podpory, která slouží k úhradě nájemného, nebo
2. z důvodu zaměstnání tohoto společníka podporu poskytovanou v rámci programu Antivirus nebo programu tento program nahrazujícího.

(2) Subjektu kompenzačního bonusu může nárok na kompenzační bonus vzniknout za kalendářní den pouze

a) podle § 2, 3 nebo 4,
b) jednou v případě, že je společníkem více společností s ručením omezeným,
c) jednou bez ohledu na počet významně dotčených činností a
d) jednou v případě, že vykonává činnost na základě více než jedné dohody o práci konané mimo pracovní poměr.

(3) Kompenzační bonus je započitatelným příjmem pro stanovení nároku na dávky vyplácené podle zákona upravujícího pomoc v hmotné nouzi a zákona upravujícího státní sociální podporu.

§ 10

Výše kompenzačního bonusu

(1) Výše kompenzačního bonusu činí 1 000 Kč za každý kalendářní den bonusového období.

(2) V případě subjektu kompenzačního bonusu podle § 2 nebo 3 nesmí výše kompenzačního bonusu za bonusové období překročit rozdíl průměrné měsíční výše příjmů podle § 8 odst. 1 ze všech významně dotčených činností ve srovnávacím období a výše příjmů podle § 8 odst. 1 ze všech významně dotčených činností ve srovnávaném období.

(3) V případě subjektu kompenzačního bonusu podle § 4 činí výše kompenzačního bonusu 500 Kč za každý kalendářní den bonusového období.

(4) V případě subjektu kompenzačního bonusu podle § 2 a 3 činí výše kompenzačního bonusu 500 Kč za každý kalendářní den bonusového období, za který je kompenzační bonus poskytován pouze z důvodu významného dotčení činnosti podle § 8 odst. 6.

§ 11

Bonusové období

(1) Bonusovým obdobím je kalendářní měsíc v období od 1. února 2021 do 31. března 2021.

(2) Vláda může nařízením stanovit jako další bonusové období kalendářní měsíc v období od 1. dubna 2021 do 31. prosince 2021, a to pro kalendářní měsíc, kdy lze předpokládat trvání krizových opatření podle § 1.

ČÁST TŘETÍ

SPRÁVA KOMPENZAČNÍHO BONUSU

§ 12

Správa a správce kompenzačního bonusu

(1) Kompenzační bonus se spravuje jako daň podle daňového řádu.

(2) Kompenzační bonus je vratkou daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

(3) Správcem kompenzačního bonusu je finanční úřad místně příslušný ke správě daně z příjmů daňového subjektu, který podal žádost o kompenzační bonus (dále jen „správce bonusu“).

§ 13

Žádost o kompenzační bonus

(1) Kompenzační bonus se vyměřuje na základě žádosti o kompenzační bonus, která kromě obecných náležitostí podání obsahuje také

a) čestné prohlášení osvědčující splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus,

b) účet u poskytovatele platebních služeb v české měně, na který má být kompenzační bonus vyplacen,

c) identifikaci společnosti s ručením omezeným, jejíž výkon činnosti je předmětem kompenzačního bonusu,

d) určení jedné nebo více činností podle § 6 odst. 1 nebo § 7 odst. 1,

e) průměrnou měsíční výši příjmů podle § 8 odst. 1 ve srovnávacím období a výši příjmů podle § 8 odst. 1 ve srovnávaném období a

f) údaj o době trvání nařízené karantény v případě, že má být kompenzační bonus poskytován z důvodu významného dotčení činnosti podle § 8 odst. 6.

(2) Žádost o kompenzační bonus se podává za bonusové období.

(3) Žádost o kompenzační bonus lze podat nejpozději do 2 měsíců po skončení bonusového období. Není-li tato žádost v této lhůtě podána, nárok na kompenzační bonus zaniká.

(4) Potvrzení podání podle § 71 odst. 3 daňového řádu lze v případě žádosti o kompenzační bonus učinit také pomocí elektronické kopie dokumentu opatřeného vlastnoručním podpisem, zaslané na elektronickou adresu zveřejněnou správcem bonusu.

(5) Pokud je žádost o kompenzační bonus podána ve formě elektronické kopie dokumentu opatřeného vlastnoručním podpisem, považuje se za potvrzenou podle § 71 odst. 3 daňového řádu.

(6) Česká správa sociálního zabezpečení neprodleně zasílá správci bonusu na jeho žádost informaci, že od ošetřujícího lékaře obdržela informaci o nařízení karantény subjektu kompenzačního bonusu a o jejím trvání nebo ukončení; pro podání žádosti a sdělení informace se použije § 58 daňového řádu obdobně.

§ 14

Žádost o kompenzační bonus v případě osoby činné na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr

(1) Žádost o kompenzační bonus podle § 4 obsahuje kromě náležitostí podle § 13 také

a) identifikaci zaměstnavatele, pokud na jeho straně nastaly důvody podle § 7 odst. 1,

b) kopii dohody o práci konané mimo pracovní poměr podle § 4 odst. 1 a

c) kopii mzdového listu zahrnujícího kalendářní měsíce, kdy byl subjekt kompenzačního bonusu účasten nemocenského pojištění na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr podle písmene b) v rozhodném období.

(2) Kopii mzdového listu podle odstavce 1 písm. c) lze nahradit potvrzením od zaměstnavatele prokazujícím splnění podmínek podle § 4 odst. 1.

§ 15

Stanovení kompenzačního bonusu

(1) Kompenzační bonus se stanoví za bonusové období.

(2) Kompenzační bonus se považuje za vyměřený dnem podání žádosti o kompenzační bonus, a to ve výši odpovídající součinu výše kompenzačního bonusu a počtu dní bonusového období upravené podle § 10 odst. 2.

(3) Zjistí-li správce bonusu na základě postupu k odstranění pochybností nebo na základě daňové kontroly, že nebyly splněny podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus a kompenzační bonus nebyl vyměřen ve správné výši, doměří daň ve výši rozdílu vyměřeného kompenzačního bonusu a částky nově zjištěné.

(4) Ve lhůtě podle § 13 odst. 3 lze žádost o kompenzační bonus změnit. Dojde-li ke změně žádosti ještě před předepsáním vyměřeného kompenzačního bonusu do evidence daní, správce bonusu změnu zohlední v rámci tohoto předepsání. Dojde-li k pozdější změně žádosti, správce bonusu může na jejím základě doměřit daň nebo kompenzační bonus.

(5) Povinnost uhradit penále z částky doměřené daně nevzniká.

§ 16

Placení kompenzačního bonusu

(1) Vyměřený kompenzační bonus správce bonusu předepíše do evidence daní. Kompenzační bonus se eviduje na samostatném osobním daňovém účtu daňového subjektu.

(2) V případě, že je kompenzační bonus poskytován z důvodu významného dotčení činnosti podle § 8 odst. 6, správce bonusu jej předepíše do evidence daní až poté, kdy na základě informace od České správy sociálního zabezpečení ověří splnění podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus podle § 8 odst. 6.

(3) Přeplatek vzniklý předepsáním vyměřeného kompenzačního bonusu je vratitelným přeplatkem a správce bonusu jej vrátí daňovému subjektu bez zbytečného odkladu ode dne vyměření kompenzačního bonusu; úrok z vratitelného přeplatku v případě kompenzačního bonusu nevzniká. Přeplatek se vrátí bez ohledu na jeho výši.

(4) Vrácení přeplatku podle odstavce 3 se provede bezhotovostně na účet u poskytovatele platebních služeb vedený v české měně uvedený v žádosti o kompenzační bonus.

(5) Kompenzační bonus nepodléhá výkonu rozhodnutí ani exekuci.

(6) Poskytovatel platebních služeb může finanční prostředky odpovídající vyplacenému kompenzačnímu bonusu vyplatit povinnému bez ohledu na to, že je veden výkon rozhodnutí nebo exekuce přikázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb. Tuto výplatu oznámí příslušnému orgánu provádějícímu výkon rozhodnutí nebo exekuci.

ČÁST ČTVRTÁ

OPATŘENÍ ZMÍRŇUJÍCÍ DOPADY DO ROZPOČTŮ OBCÍ

§ 17

Příspěvek obci

Za účelem zmírnění negativních dopadů působnosti tohoto zákona do rozpočtů obcí se zavádí příspěvek ze státního rozpočtu (dále jen „příspěvek obci“) za každé bonusové období podle § 11.

§ 18

Výše příspěvku obci

(1) Výše příspěvku obci se stanoví tak, že částka odpovídající čtyřem pětinám podílu obcí podle zákona upravujícího rozpočtové určení daní na vyplaceném kompenzačním bonusu se mezi obce rozdělí na základě prováděcího právního předpisu k zákonu upravujícímu rozpočtové určení daní, který stanoví procentní podíly jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daní, ve znění účinném ke dni, ke kterému je příspěvek poukazován Ministerstvem financí.

(2) Příspěvek obci není účelově určen a nepodléhá vypořádání se státním rozpočtem.

§ 19

Společná ustanovení k příspěvku obci

(1) Příspěvek obci poskytne Ministerstvo financí z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu prostřednictvím kraje, v jehož správním obvodu se obec nachází.

(2) Příspěvek obci poukazuje Ministerstvo financí kraji vždy k patnáctému dni kalendářního čtvrtletí na základě průběžné informace o stavu předepsaných kompenzačních bonusů.

(3) Příspěvek obci převede kraj do 5 pracovních dní od připsání na účet kraje na účet obce vedený u České národní banky podřízený státní pokladně podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla.

ČÁST PÁTÁ

OPATŘENÍ ZMÍRŇUJÍCÍ DOPADY DO ROZPOČTŮ KRAJŮ

§ 20

Příspěvek kraji

Za účelem zmírnění negativních dopadů působnosti tohoto zákona do rozpočtů vyšších územních samosprávných celků (dále jen „kraj“) se zavádí příspěvek ze státního rozpočtu (dále jen „příspěvek kraji“) za každé bonusové období podle § 11.

§ 21

Výše příspěvku kraji

(1) Výše příspěvku kraji se stanoví tak, že částka odpovídající čtyřem pětinám podílu krajů podle zákona upravujícího rozpočtové určení daní na vyplaceném kompenzačním bonusu se mezi kraje roz-

dělí na základě procenta, kterým se jednotlivé kraje podílejí na části celostátního hrubého výnosu daní podle zákona upravujícího rozpočtové určení daní, ve znění účinném ke dni, ke kterému je příspěvek poukazován Ministerstvem financí.

(2) Příspěvek kraji není účelově určen a nepodléhá vypořádání se státním rozpočtem.

§ 22

Společná ustanovení k příspěvku kraji

(1) Příspěvek kraji poskytne Ministerstvo financí z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu.

(2) Příspěvek kraji poukazuje Ministerstvo financí kraji vždy k patnáctému dni kalendářního čtvrtletí na základě průběžné informace o stavu předepsaných kompenzačních bonusů, a to na účet vedený u České národní banky podřízený státní pokladně podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla.

ČÁST ŠESTÁ
PŘECHODNÉ USTANOVENÍ

§ 23

V případě, že osobě vznikl za stejný kalendářní den současně nárok na kompenzační bonus podle tohoto zákona a na kompenzační bonus podle zákona č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, ve znění pozdějších předpisů, provede se při jejich předepsání vzájemné započtení.

ČÁST SEDMÁ
ÚČINNOST

§ 24

Tento zákon nabývá účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.

Vondráček v. r.

Zeman v. r.

Babiš v. r.